

II.

Въ книжка XXVIII—XXX отъ Периодическо списание ние говорихме вече на кратко за жътваркитѣ отъ Търновско, които въ Южна България сж познати подъ името загорки, а въ Сѣверна подъ названието романки. Г. Д. Уста-Генчовъ ни изпраща тоя пжтъ отъ Трѣвна нѣкои допълнителни свѣдѣния върху жътваркитѣ, които излизатъ отъ Габровскитѣ, Трѣвненски и Дрѣновски колиби. При всичко че тия жътварки не прѣдставляватъ едно дружествено устройство въ пълната смисълъ на думата, описанието на тѣхното битие и житие е пакъ интересно, както е интересно опознаването на цѣлия ни економически животъ. Желателно е у насъ да се явяваха по-често такива монографии, които сж цѣнни за всички и които сж особено драги на цѣла една социално-економическа школа въ западъ — школата на Ле Пле.

Ето въпроснитѣ бѣлѣжки на г. Д. Уста-Генчовъ:

Жътваритѣ и жътваркитѣ се водятъ отъ водители, наречени драгомани. Всѣкой единъ драгоманинъ си има по единъ познатъ чифликчия, комуто ходи да жъне всѣка година. До като още сѣитбитѣ сж на зелено, тоя драгоманинъ отива да ги прѣгледа, за да види какви ще бждатъ — силни или слаби. Безъ да правятъ нѣкакъвъ пазарлъкъ двамата, чифликчията дава на драгоманина 1—2 лири пей, или 1—2 кила жито вмѣсто пей. Кога наближи жътва, драгоманинътъ тргва отъ колиба на колиба да събира моми — жътварки. Всѣка една мома, която склонява да дойде съ него, дава му сърпачи, за да го клѣпи — наточи или назжби (работа, която вършатъ балтаджиитѣ). Тая мома, която нѣма сърпъ, за да му го даде, а иска да отиде съ него, помолва го той да ѝ намѣри. Даването сърпачи е, тѣй да се каже, като пей, който дава момата на драгоманина; ако тя отиде съ други драгоманинъ, то нѣма право да си иска сърпачи отъ тогова, на когото го е дала. Едно зжбене или точене на единъ сърпъ коштува на драгоманина не по-вече отъ 50 пари. Тия 50 пари той послѣ хваща на дѣла ѝ. Единъ новъ сърпъ струва 6 гроша. Тия 6 гроша той тѣй сжщо отпослѣ хваща на дѣла на тая мома, която го е помолила да ѝ достави сърпъ, който сърпъ, разбира се, става нейнъ.